

Hišna cerkev

Kjer sta dva ali so trije zbrani v mojem imenu, tam sem sredi med njimi. (Mt 18,20)

Besedno bogoslužje na veliki petek

Na veliki petek se spominjamo Kristusovega trpljenja in njegove smrti. Tukaj najdete pobožnost za ta dan, ki jo lahko obhajate v Jezusovi smrti uri ob 15.00 ali pozneje. Poleg tega prav na ta dan lahko molite tudi križev pot (GLORIA 156 ali Slavimo Gospoda 64).

Kaj je treba upoštevati, da bosta skupna molitev in branje Svetega pisma čim bolj uspela? Pripravite na kraju molitve svečo in križ, ki je pognjen s prtom. Ob sveči naj bo tudi Sveto pismo. Poleg tega pripravite še to, kar potrebujete za češčenje križa (svečke, rože, zelenje, kadilo ... – glejte stran 9).

Vse, kar bi Vas lahko motilo, odstranite. Izklopite mobilne telefone. Poleg tega je treba že prej pomisliti tudi na tole:

- Določite, kdo bo vodil molitev (v tem vzorcu se imenuje voditelj/voditeljica, kratica V). Pobožnost lahko obhajate tudi sami, zato je navodilo *Vsi* v oklepaju.
- Določite, kdo bo bral katero besedilo. V skrajnem primeru lahko voditelj oz. voditeljica prebere vse, bolj primerno pa je seveda, če vsi sodelujejo. Ta besedila so: berila, meditacije in prošnje. Najbolj ugodno je, da pripravite iztis vzorca.
- Zmenite se, ali boste tudi peli. V tem vzorcu najdete predloge za nekatere preproste speve. Seveda jih lahko nadomestite z drugimi duhovnimi pesmimi, ki jih raje požete. Tudi instrumentalna glasba je dobrodošla. Pesmi so vzete iz pesmarice GLORIA, ki jo uporabljamo v dvojezičnih župnijah na južnem Koroškem (nekateri učenci so jo dobili kot šolsko knjigo). Kratica SG pa se nanaša na pesmarico »Slavimo Gospoda«. Tudi na spletu najdete primerno glasbo, ki ji lahko prisluhnete.

Začetek

Na začetku molče prižgemo svečo, ki stoji ob križu, pogrtnjenem s prtom.
Nato voditelj oz. voditeljica prebere odlomek o Jezusovi smrti (Mt 27,45-46.50)
in navzoče povabi, da molče pomislijo na Jezusovo smrt.

✓ Prisluhnilimo evangeliju o Jezusovi smrti na križu.
Nato bomo nekaj časa molče premišljevali o tem, kar smo slišali.

Ob šesti uri se je stemnilo po vsej deželi do devete ure.
Okrog devete ure je Jezus zavpil z močnim glasom:
»Elí, Elí, lemá sabahtáni?« to je: »Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil?«
Ko so nekateri, ki so tam stali, to slišali, so govorili: »Ta kliče Elija.«
Jezus je spet zakričal z močnim glasom in izročil duha.

Tihota naj bi trajala najmanj eno minuto.
Nato moli voditelj oz. voditeljica:

✓ Kako velika je tvoja ljubezen do nas, o Bog, naš Oče.
Da bi rešil človeka, si poslal svojega Sina.
Pretil je za nas svojo kri,
da bi nas rešil sužnosti smrti.
Daj nam moč, da bomo pogumno prenašali trpljenje
in tako dosegli cilj svojega življenja, večno srečo pri tebi,
ki živiš in kraljuješ vekomaj.
(Vsi) Amen.

Berilo, molitev, meditacija in petje oz. poslušanje duhovne glasbe

Sedaj sledijo tri deli z istim potekom:

- Branje pasijona iz treh evangelijev (bralec/bralka oz. V)
- Molitev
- Meditacija (bralec/bralka oz. V)
- Petje ali duhovna glasba (ki jo je treba izbrati že prej).

Če naj bo pobožnost kratka, izberite samo en del.

Sicer pa je pobožnost zgrajena tako, da preberemo odlomke iz vseh štirih evangelijev
(prvo besedilo smo slišali že na začetku).

Voditelj oz. voditeljica uvede tako ali podobno:

✓ Prisluhnili bomo sedaj,
kako posamezni evangeliji pripovedujejo o Jezusovi smrti na križu.
Ta besedila vsebujejo Jezusove zadnje besede.
To usmerja naš pogled tudi na tiste, ki danes trpijo:
zaradi pomanjkanja, preganjanja, boleznin in duševne stiske.

MOJ BOG, MOJ BOG, ZAKAJ SI ME ZAPUSTIL?

Berilo (Mr 15,20-26.33-39)

Berilo iz svetega evangelija po Marku.

Vojaki so peljali Jezusa ven, da bi ga križali.

Prisilili so nekega mimoidočega, Simona iz Cirene,

Aleksandrovega in Ruffovega očeta, ki se je vračal s polja, da je nesel njegov križ.

Pripeljali so ga na kraj, ki se imenuje Golgota, kar v prevodu pomeni Kraj lobanje.

Dajali so mu vina, pomešanega z miro, vendar ga ni vzel.

In križali so ga in si razdelili njegova oblačila,

tako da so žrebali zanje, kaj naj bi kdo vzel.

Bilà je tretja ura, ko so ga križali.

Napis o njegovi krivdi se je glasil: »Judovski kralj.«

Ko je prišla šesta ura, se je stemnilo po vsej deželi do devete ure.

Ob deveti uri pa je Jezus zavpil z močnim glasom:

»Eloí, Eloí, lemá sabahtáni?«

kar v prevodu pomeni: »Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil?«

Ko so nekateri, ki so stali zraven, to slišali, so govorili: »Glejte, Elija kliče!«

Nekdo je pritekel in napojil gobo s kisom, jo nataknil na trst

in mu ponujal piti z besedami:

»Pustite, pogledjmo, ali bo prišel Elija in ga snel.«

Jezus pa je zaklical z močnim glasom in izdihnil.

In zagrinjalo v templju se je pretrgalo na dvoje od vrha do tal.

Ko je stotnik, ki je stal nasproti Jezusu, videl, da je tako izdihnil, je rekel:

»Resnično, ta človek je bil Božji Sin.«

Molitev

V Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil?

Daleč od moje rešitve so besede mojega vpitja.

(Vsi) Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil?

Daleč od moje rešitve so besede mojega vpitja.

V V smrtni prah si me položil.

(Vsi) Daleč od moje rešitve so besede mojega vpitja.

V Slava Očetu in Sinu in Svetemu Duhu.

(Vsi) Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil?

Daleč od moje rešitve so besede mojega vpitja.

Meditacija

»Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil?«

Po Marku, ki je prvi napisal evangelij, je to edini stavek iz ust križanega Jezusa.

Da bi poudaril njegov pomen, ga evangelist navaja najprej v aramejščini, ki je Jezusova materinščina, nato pa še v grškem prevodu.

Križani moli v svoji zadnji uri z besedami človeka, ki je že mnoga stoletja poprej pretrpel podobno stisko.

V svojih mukah si Jezus izposodi njegove besede.

Očitno mu pešajo moči, da bi molil po svoje.

To molitev je znal na pamet.

Napisana je na njegovo srce, spremljala ga je že večkrat v temnih trenutkih.

Sedaj mu pomaga, da v stiski ne obnemi.

Tudi v največji bedi torej nismo sami.

Povezani smo z vsemi, ki so pretrpeli isto usodo.

Njihova pot nam lahko pomaga stati in obstati – tudi v trpljenju, ki ga ne razumemo.

Moliti, tako nas uči Križani,

pomeni včasih tudi zdržati, da je Bog skrivnosten, da nam je blizu na svoj način, četudi tega ne vidimo, kaj šele razumemo.

Na vrtu Getsemani je Jezus prosil:

Aba, ljubljeni Oče, daj da gre ta kelih mimo mene, ali drugače rečeno: Reši me smrti.

Kakor vsak človek je tudi Jezus rad živel.

Prav gotovo ni hrepenel po trpljenju in smrti.

Nekaj ur pozneje je postalo jasno, da Bog na prvi pogled ni uslišal njegove prošnje.

Zakaj Bog, ki je vendar tako usmiljen, dopušča, da se dogaja taka huda krivica?

Prav sedaj se zatemni sonce in s tem tudi vera v Boga ljubezni in dobrote.

V noči bližujoče se smrti nas Križani uči, kaj pomeni moliti – prenašati občutek Božje odsotnosti, zdržati, da kličemo »Zakaj?« in ne slišimo odgovora.

Petje oz. poslušanje duhovne glasbe

- Duša, le pojdi z mano (GLORIA 108/SG 778)

- Na križ si šel, Gospod:

https://www.youtube.com/watch?v=nGhv0zqdu4&list=PLhzGkmejU1EXh1G0CwgMteCE_86Q6lnoN&index=4

- Pojdi na Golgoto: <https://www.youtube.com/watch?v=wkysP5S93-s>

OČE, V TVOJE ROKE IZROČAM SVOJEGA DUHA

Berilo (Lk 23,32-47)

Berilo iz svetega evangelija po Luku.

Gnali pa so še dva druga, ki sta bila hudodelca, da bi ju skupaj z Jezusom usmrtili. In ko so prišli na kraj, ki se imenuje Lobanja, so tam križali njega in oba hudodelca, enega na desnici in enega na levici.

Jezus je govoril: »Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo.«

Ko so si delili njegova oblačila, so zanje žrebali.

Ljudstvo pa je stalo zraven in gledalo.

Celo voditelji so se norčevali iz njega in govorili:

»Druge je rešil, naj reši sebe, če je on Božji Mesija in Izvoljenec.«

Posmehovali so se mu tudi vojaki; pristopali so in mu ponujali kisa.

Govorili so: »Če si judovski kralj, reši samega sebe.«

Nad njim je bil tudi napis: »Ta je judovski kralj.«

Eden od hudodelcev, ki sta visela na križu, ga je preklinjal in mu govoril:

»Ali nisi ti Mesija? Reši sebe in naju!«

Drugi pa mu je odgovoril in ga grajal: »Ali se ti ne bojiš Boga, ko si v isti obsodbi?

In midva po pravici, kajti prejemava primerno povračilo za to, kar sva storila; ta pa ni storil nič hudega.«

In govoril je: »Jezus, spomni se me, ko prideš v svoje kraljestvo!«

In on mu je rekel: »Resnično, povem ti: Danes boš z menoj v raj.«

Bilo je že okrog šeste ure, ko se je stemnilo po vsej deželi do devete ure, ker sonce ni dajalo svetlobe.

Zagrinjalo v templju se je pretrgalo po sredi.

Jezus je zaklical z močnim glasom in rekel:

»Oče, v tvoje roke izročam svojega duha.«

In ko je to rekel, je izdihnil.

Ko je stotnik videl, kaj se je zgodilo, je slavil Boga in dejal:

»Zares, ta človek je bil pravičen.«

Molitev

✓ V tvoje roke izročam svojega duha,
rešil si me, Gospod, zvesti Bog.

(Vsi) V tvoje roke izročam svojega duha,
rešil si me, Gospod, zvesti Bog.

✓ Izkaži mi milost, Gospod, ker sem v stiski.

(Vsi) Rešil si me, Gospod, zvesti Bog.

✓ Slava Očetu in Sinu in Svetemu Duhu.

(Vsi) V tvoje roke izročam svojega duha,
rešil si me, Gospod, zvesti Bog.

Meditacija

Tudi v evangeliju po Luku Jezus umira z molitvijo na ustnicah.

Toda ne z rotečim vprašanjem »Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil?«, ki nas gane v prvih dveh evangelijih do srca.

V tem primeru pravi: »Oče, v tvoje roke izročam svojega duha.«

Tudi ta zdihljaj je vzet iz psalma.

V njem molivec nadaljuje: »Rešil si me, GOSPOD, zvesti Bog.«

Luka nam torej predoča nekaj naravnost neverjetnega.

Umirajoči Kristus se v zadnjih trenutkih svojega življenja že zahvaljuje za svojo rešitev.

Kje neki je ta rešitev, se ob vsem tem sprašujemo?

Če bi tako umrl nekdo v visoki starosti, v miru s seboj in svetom, prav.

Toda tukaj umira človek v najboljši dobi svojega življenja, hudo mučen, ponižan in zasmehovan.

Izdal ga je eden izmed najbližjih, nastopale so lažnive priče, soočen je bil s sodnikom, ki ni storil, kar mu je zapovedovala vest, posmehovala se mu je drhal surovih vojakov –

vse to se je dogajalo poslednji dan Jezusovega življenja.

In vendar se Bogu s svojimi zadnjimi besedami zahvaljuje, da ga je rešil.

Na veliki petek Lukovega evangelija se že svita velikonočno jutro.

Vera premaguje smrt.

Trdno zaupanje, da nas po zadnjem zdihljaju ne pričakuje temno brezno izničjenja, temveč odprte roke usmiljenega Očeta, navdihuje Jezusa, ko pravi:

»V tvoje roke izročam svojega duha«.

Kdor Bogu zaupa, tudi v najtemnejših urah ne obupa.

Samo če Bog obstaja, se dejansko spleča, da živimo za resnico, iščemo dobro ter se zoperstavimo nasilju, tudi če za to plačamo s svojim življenjem.

Nešteto ljudi je hodilo za Jezusom po tej poti, ker je bila njihova vera močnejša kot strah pred smrtjo.

V vsej svoji slabosti je Križani podoba upanja.

Vabi nas, da se pod njegovim križem učimo, kaj pomeni zaupati.

Tako se odpirajo zadnji dan Jezusovega življenja vrata tistega tretjega dneva, ko nas bo Bog sprejel, ko bodo zacelele naše rane.

Petje oz. poslušanje duhovne glasbe

- Daj mi, Jezus, da žalujem (GLORIA 135/SG 65)

- Ecce quomodo moritur iustus (Gallus):

<https://www.youtube.com/watch?v=HTbQQj-Yofc&list=PLnf6TAOCxAzkvni9L10qZiC9pBFh0hLiW>

- Jesus, remember me (Taizé): <https://www.youtube.com/watch?v=5g6Q-uSV714>

IZPOLNJENO JE

Berilo (Jn 19,25-42)

Berilo iz svetega evangelija po Janezu.

Poleg Jezusovega križa so stale njegova mati

in sestra njegove matere, Marija Klopájeva in Marija Magdalena.

Ko je Jezus videl svojo mater in zraven stoječega učenca, katerega je ljubil, je rekel materi: »Žena, glej, tvoj sin!«

Potem je rekel učencu: »Glej, tvoja mati!«

In od tiste ure jo je učenec vzel k sebi.

Nato je Jezus, ker je vedel, da je že vse izpolnjeno,

in da bi se izpolnilo Pismo, rekel: »Žejen sem.«

Tam je stala posoda, polna kisa.

V kis namočeno gobo so nataknili na hizop in mu jo podali k ustnicam.

Ko je Jezus vzel kisa, je rekel: »Izpolnjeno je.«

In nagnil je glavo in izročil duha.

Ker je bil dan pripravljanja in zato, da telesa čez soboto ne bi ostala na križu (kajti tisto soboto je bil velik praznik),

so Judje prosili Pilata, naj bi jim strli noge in jih sneli.

Prišli so torej vojaki in strli noge prvemu in drugemu, ki sta bila križana z Jezusom.

Ko so prišli do Jezusa in videli, da je že mrtev, mu niso strli nog,

ampak mu je eden izmed vojakov s sulico prebodel stran

in takoj sta pritekli kri in voda.

Tisti, ki je videl, je pričeval in njegovo pričevanje je resnično.

On ve, da govori resnico, da bi tudi vi verovali.

To se je namreč zgodilo, da se je izpolnilo Pismo:

Nobena izmed njegovih kosti se ne bo zlomila.

In spet drugo Pismo pravi: Gledali bodo vanj, ki so ga prebodli.

Potem je Jožef iz Arimateje, Jezusov učenec,

čeprav je bil to iz strahu pred Judi na skrivaj,

prosil Pilata, da bi odnesel Jezusovo telo.

In Pilat je dovolil.

Prišel je torej in odnesel njegovo telo.

Prišel pa je tudi Nikodém, tisti, ki je najprej ponoči prišel k Jezusu,

in prinesel okrog sto funtov zmesi mire in aloje.

Vzela sta torej Jezusovo telo in ga z dišavami vred povila s povoji,

kakor imajo Judje navado pokopavati.

Na kraju, kjer je bil Jezus križan, pa je bil vrt in na vrtu nov grob,

v katerega še nihče ni bil položen.

Ker je bil grob blizu, sta zaradi judovskega dneva pripravljanja Jezusa položila tja.

Molitev

✓ O Bog, moj Bog si ti, / po tebi žeja moja dušo.

(Vsi) O Bog, moj Bog si ti, / po tebi žeja moja dušo.

✓ Tvoja dobrota je boljša kakor življenje.

(Vsi) Po tebi žeja moja dušo.

✓ Slava Očetu in Sinu in Svetemu Duhu.

(Vsi) O Bog, moj Bog si ti, / po tebi žeja moja dušo.

Meditacija

Za evangelista Janeza je Jezusova smrt na križu ura,
zaradi katere je Božji Sin prišel v svet.

V njej se razkrije bistvo njegovega zemeljskega bivanja:

Prišel je od Očeta, sedaj pa spet odhaja k Njemu.

Korak za korakom nas evangelist uvaja v to skrivnost.

Na začetku svojega delovanja Jezus Nikodemu razlaga svoje poslanstvo tako:

»Bog je svet tako vzljubil, da je dal svojega edinorojenega Sina,
da bi se nihče, kdor vanj veruje, ne pogubil, ampak bi imel večno življenje.«

Ta Nikodem je nekoč iskal Jezusovo bližino le ponoči, ker se je bal ljudi,

sedaj, ko je vse izpolnjeno, pa ga javno počasti s tem,

da ga pripravi kakor kralja za pogreb.

Res je, da je bil kralj, toda ne po merilih tega sveta.

Kot resnični dobri pastir je služil svoji čredi in za njo dal svoje življenje.

Očitno je ta njegova ljubezen Nikodema obudila k veri in pričevanju.

Izpolnjeno je.

Beseda je postala meso – do zadnje posledice.

Večna, nesmrtna Beseda je ubrala pot minljivega človeka.

Božji Sin je postal docela človek.

Ostal je eden od nas do konca,

izpostavljen in osramočen na križu.

Izpolnjeno je.

Križani, v očeh ljudi ponižani,

je postal za vse, ki verujejo, znamenje upanja.

Njegove razprostrate roke oznanjajo,

da ni prišel, da bi svet sodil, temveč da bi ga rešil.

Izpolnjeno je.

Božje veličastvo se je razodelo –

ne z oblastjo in sijajem,

temveč v nemoči na križ pribitega Sina.

Iz njega govori ljubezen Očeta, ki bo premagala smrt.

Izpolnjeno je.

Kjer človek začne zaupati, čeprav še ne vidi luči odrešenja.

Kjer se človek neha dvigati nad druge.

Kjer nas obseva Božja dobrotà in naša ljubezen premaguje zlo.

Pesem ali duhovna glasba

Sedaj lahko zapojemo primerno pesem ali prisluhnemo duhovni glasbi:

- Kraljevo znamenje, križ stoji: (GLORIA 109/SG 66)

- Mati žalostna je stala:

https://www.youtube.com/watch?v=SfaNe-ZvDZM&list=PL0vHzFwt59l-qwcyN3q_tk6sFRGhjA6dD&index=5

- Kje si bil, ko so križali Boga: <https://www.youtube.com/watch?v=MGsHEcieCx8>

Češčenje križa in molitev pred križem

Voditelj oz. voditeljica odgrne križ in pravi:

**✓ Molimo te, Kristus, in te hvalimo,
ki si nam izkazal ljubezen do konca
in dal svoje življenje za naše odrešenje.**

(Vsi) Usmili se nas, o Gospod, usmili se nas.

**✓ Molimo te, Kristus, in te hvalimo,
ki si prenašal bolečine trpečih, ponižanih in teptanih.**

(Vsi) Usmili se nas, o Gospod, usmili se nas.

**✓ Molimo te, Kristus, in te hvalimo,
ki si s svojo smrtjo premagal smrt in si bil povišan k nebeškemu Očetu.**

(Vsi) Usmili se nas, o Gospod, usmili se nas.

Sedaj vsi počastijo križ, na primer tako, da se ga dotaknejo in se pokrižajo.

Medtem lahko prisluhnemo duhovni glasbi: <https://www.youtube.com/watch?v=FRrYRORosgo>

Nadaljujemo z molitvijo pred križem.

Primerno je, da prosilno molitev povežemo z znamenjem:

- Zato lahko pred vsako prošnjo prižgemo pred križem svečko.

- Namesto tega lahko položimo pred križ tudi rože ali zelenje cvetne nedelje.

- Lahko pa izrazimo spoštovanje tudi s tem, da po vsaki prošnji naložimo na oglje malo kadila.

**✓ Gospod Jezus Kristus, v tvoji smrti na križu se nam je razodela tvoja ljubezen.
Tebi zaupamo, k tebi kličemo:**

**(Vsi) Molimo te, Kristus, in te hvalimo.
Ker si s svojim križem svet odrešil.**

Odpustil si tistim, ki so te pribili na križ.
Pomagaj storilcem, da bodo uvideli svojo krivdo in jih vodi na pot spreobrnjenja.
Obvaruj žrtve nasilja, da bi se maščevali.
Prizanesi tudi nam in nas potolaži.

(Vsi) Molimo te, Kristus, in te hvalimo.
Ker si s svojim križem svet odrešil. *(Prižgemo lahko prvo svečo, naložimo kadilo ...)*

Obljubil si razbojniku na svoji desnici rajsko srečo:
Vodi grešnike do pravega spoznanja.
Usmili se vseh, ki nimajo moči, da bi se spravili s svojimi bližnjimi.
Vlij v naša srca duha sprave in odpuščanja.

(Vsi) Molimo te, Kristus, in te hvalimo.
Ker si s svojim križem svet odrešil.

Umirajoč si izročil svojo mater učencu:
Potolaži starše, ki žalujejo za otrokom in obupavajo.
Ozri se na vse, ki skrbijo za bolnike in ostarele.
Podari našim srcem razumevanje in slogo.

(Vsi) Molimo te, Kristus, in te hvalimo.
Ker si s svojim križem svet odrešil.

Klical si na križu svojega Očeta in ga rotil, naj te ne zapusti.
Pokaži vsem, ki Boga ne morejo spoznati, pot k nebeškemu Očetu.
Pridi na pomoč zatiranim in ponižanim.
Navdihni naša srca s hrepenenjem po ljubezni in resnici.

(Vsi) Molimo te, Kristus, in te hvalimo.
Ker si s svojim križem svet odrešil.

Žejal si na križu.
Usmili se vseh, ki trpijo zaradi lakote in pomanjkanja.
Bodi blizu vsem, ki v svojem življenju ne vidijo več smisla.
Položi v naša srca hrepenenje po resnici.

(Vsi) Molimo te, Kristus, in te hvalimo.
Ker si s svojim križem svet odrešil.

Ostal si svojemu poslanstvu zvest do zadnjega dihljaja.
Stoj kristjanom ob strani, da bodo vztrajali v dobrem.
Pomagaj mladim, da bodo slišali tvoj klic.
Daj našim srcem mir in uteho.

(Vsi) Molimo te, Kristus, in te hvalimo.
Ker si s svojim križem svet odrešil.

Izročil si svojega duha nebeškemu Očetu.
Spomni se bolnih in umirajočih.
Reši vse, ki so ujeti v svojih strahovih.
Pokloni našim srcem tolažbo in odrešenje.

(Vsi) Molimo te, Kristus, in te hvalimo.
Ker si s svojim križem svet odrešil.

Nadaljujemo z Gospodovo molitvijo.

(Vsi) Oče naš, ki si v nebesih,
posvečeno bodi tvoje ime,
pridi k nam tvoje kraljestvo,
zgotovi se tvoja volja kakor v nebesih tako na zemlji.
Daj nam danes naš vsakdanji kruh
in odpusti nam naše dolge,
kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom,
in ne vpelji nas v skušnjava,
temveč reši nas hudega.
Tvoje je kraljestvo, tvoja je oblast in slava vekomaj. Amen.

Prošnja za blagoslov

Bogoslužje sklenemo s prošnjo za blagoslov, med katero se vsi pokrižajo.

✓ Tvoj blagoslov naj pride na nas, o Bog ljubezni in dobrote.
Varuje naj nas vsega hudega in nas privede v večno življenje.
(Vsi) Amen.

Pripravil in uredil:

Klaus Einspieler. Katoliška Cerkev Koroška – referat za Sveto pismo in liturgijo